

ET MAGASIN OM TEGL OG ANSVARLIG ARKITEKTUR

PETERSEN

Fra landsbygaden strækker de store bygningskroppe sig ud i det flade landbrugsland.

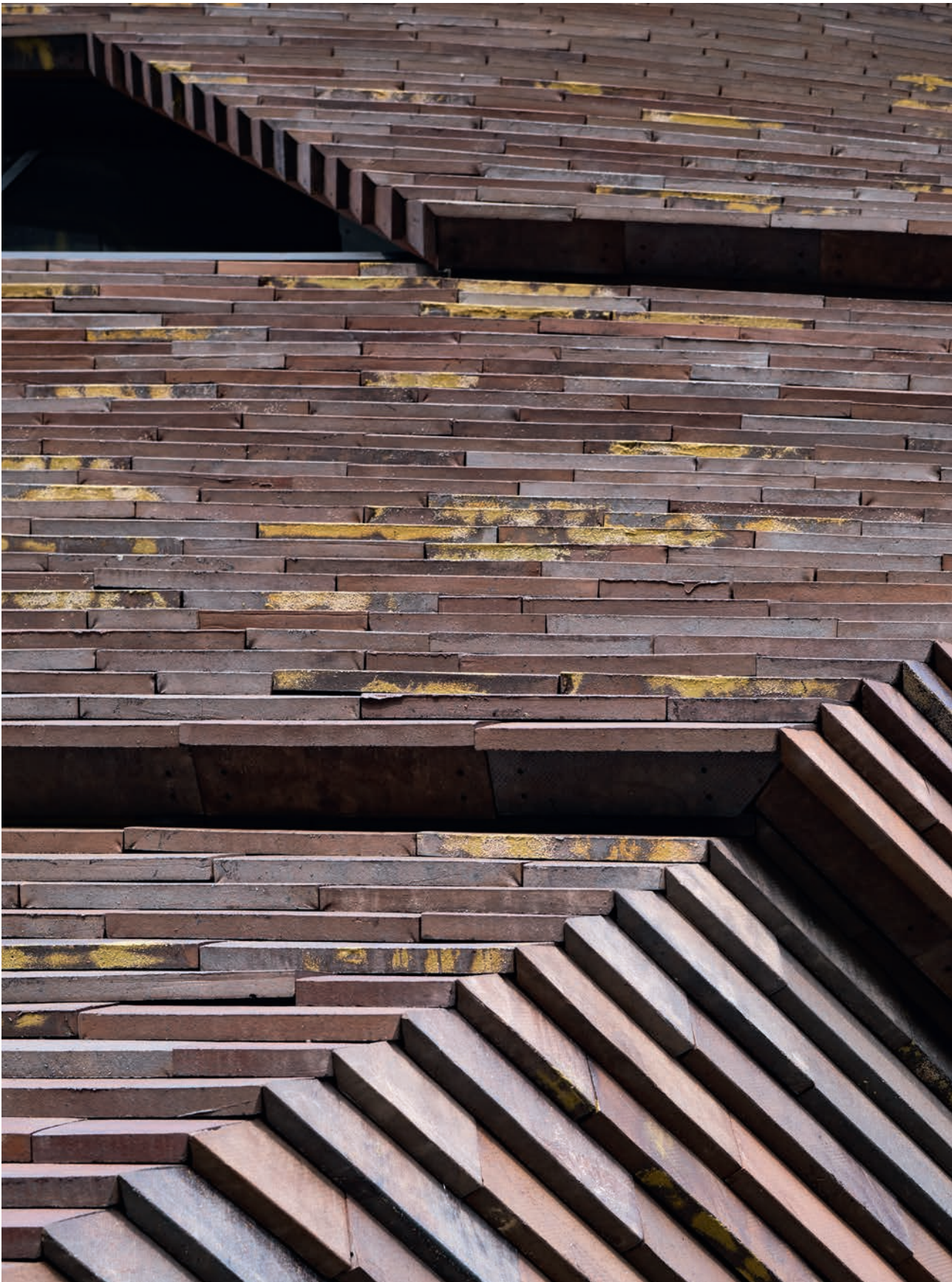
En lektion i marker og mursten

MED DERES OVERLAPPENDE, SKÆLLEDE FLADER I RØDBRUNE OG BLÅLIGE TEGL GIVER DE TO BYGNINGER ASSOCIATIONER TIL REPTILER. BAG FACADERNE FINDER MAN EN HELT NY OG VELFUNKERENDE FOLKESKOLE MED FOKUS PÅ KREATIV LÆRING.

Af Morten Birk Jørgensen, arkitekt MAA, lektor

Der er en slående fladhed over landbrugslandskabet i Vierländer, en god halv times kørsel fra Hamborg centrum. Små afvandingskanaler løber imellem markerne og bekræfter oplevelsen af, at vandet står umiddelbart under jordoverfladen. Bebyggelsesmæssigt er området præget af enfamiliehuse. En del bindingsværk med udmurede tavl og korpulente stråtage, men også nyere boliger fra forrige århundrede. Af større indslag findes industrielle drivhuse og her og der et traditionelt ‘langhus’, hvor boligens gavl møder gaden og strækker sig ud i landskabet med stalde og lader. Sidstnævnte var det konceptuelle afsæt for projektet Stadtteilschule Kirchwerder, der blev vundet i konkurrence af Berlinertegnestuen Thomas Kröger Architekten. De to rektangulære bygningskroppes flade tage er affaset mod enderne, så gavlen gentager saddeltagets motiv. Resultatet er en finurlig figur, der trods sine store volumener forsoner sig fint med konteksten. Bygningerne er fra ende til anden indsvøbt i store klinkhængte facadetegl. Projektets anerkendelse af teglets dominans i området var en væsentlig faktor i den lokale opbakning til byggeriet.

Facaden i Cover rummer en rig palet af røde, brune, blålige og gule nuancer, der spejler områdets mangfoldighed af teglfacader fra et vidt historisk spænd.

Skolens to hovedbygninger og gymnastiksal er markante tilføjelser i den udpræget landlige bebyggelse af villaer, væksthuse og landbrugsbygninger.

Et fællestræk blandt naboerne er teglfacadernes farvemæssige mangfoldighed med røde og brune nuancer som grundtone. Det gør sig også gældende for de specialfremstillede tegl på den nye skole, hvor nuancerne favner endnu bredere med en del blålige nuancer og dertil gule indslag jævnt fordelt på de store, sammenhængende flader. Således imødekommes variationerne i teglfacader, der spænder over adskillige århundreder og stadig repræsenteres i Vierländers rige bygningskultur.

De anvendte facadetegl er 528 mm lange og har tre forskellige højder. Derudover blev der udviklet særlige formater for at imødekomme krumningen, hvor den lodrette længdefacade bliver til en skrå tagflade mod gavlene. En ganske kompleks geometri med drilske detaljer, der ikke desto mindre fremstår elegant og udpræget helstøbt.

Bygningernes tre etager udtrykkes i facaden med horisontale recesser, hvor teglbeklædningen fra den øvre etage overlapper den underliggende. Men overlappet trækker sig op over vinduesåbninger og falder andre steder længere ned over den underliggende facade, næsten som tekstile draperinger. De skrå afskæringer har deres afsæt i nicher i de førnævnte langhuse, hvor man for at opnå en højere portåbning måtte trække facaden ind i saddeltaget, hvorved dette karakteristiske motiv opstod.

De to volumener etablerer et indre territorium, der lukker sig op imod markerne i det flade landskab. Omkring skolen løber afvandingskanaler med små mekaniske systemer til at regulere vandstanden. Det må være et drømmescenarie for en natur og teknik-lærer.

De to volumener udmønter sig også i en organisatorisk todeling. I den sydlige længe findes klasselokaler med tilhørende gruppearbejdsrum, uformelle arbejdsarealer og sociale opholdsrum. Den kortere, nordlige længe indeholder faglokaler som musik- og teaterlokaler, håndarbejds- og sløjdllokaler samt skolens kantine og administration.

Detaljereringen indendørs præges af betonkonstruktionen, der overvejende står ubehandlet, og hvor støbemærkerne tilføjer ornamentering. I trappekernerne byder overdimensionerede bænke med en stor vulst velkommen. I sydlængen med klasselokalerne er skillevægge for en stor del behandlet med tavlelak, som eleverne dekorerer med farverige kridttegninger. Det virker som et rart sted at gå i skole.

Nordlængens faglokaler har deres klimaks i den flotte teatersal, der tager form efter gavlene. Fra den store, samlende kantine, centralt i den nordlige længe, ser man både ud i det

Hovedfigurernes form giver anledning til komplekse detaljer, der stillede krav til facadebeklædningens udførelse.

»K57 havde de farver og det udtryk, der passede bedst til skolens omgivelser. Vi kunne lide kontrastfuldheden og iriseringen af farvestænkene, der giver hver sten sit individuelle præg. Vi var derfor glade for, at teglværket kunne fremstille en specialudgave af Cover med det helt samme udtryk.«
Thomas Kröger, arkitekt

Ved at anvende Cover til facaderne opstår der en fin overensstemmelse med den lokale, stråttækte byggetradition. Derudover gjorde Cover det muligt på en smidig måde at udføre facadernes dobbeltkrumme flader, uden at der opstår overgange. Vinklede overlap i etageadskillelserne understøtter facadeteglenes hængende karakter.

Den vinklede udskæring omkring vinduerne binder an til nicher i saddeletagene på de historiske langhuse.

Mod vejen mødes man af langhusenes gavlmotiv, der har været den definerende faktor i skolebygningernes karakteristiske geometri.

I den sydlige længe giver åbninger i gavlene udsigt fra klasselokaler og fællesrum.

skolegårds-lignende mellemrum og mod nord til boldbaner og idrætshal. De landlige rammer viser sig i generøse faciliteter både indendørs og udendørs.

Skolen bærer stærke narrativer, der binder an til såvel den bebyggelseshistoriske som den landskabelige kontekst. Begge dimensioner vækker på en sofistikeret måde en nysgerrighed omkring sammenhængen imellem bygninger og landskab. Det har i al sin alvor et legende udtryk, der peger på en ligeværdighed imellem voksne og børn, uanset om man er elev, lærer, nabo eller besøgende.

Stadteilschule Kirchwerder, Hamborg, Tyskland

Bygherre: Schulbau Hamburg

Arkitekt: ARGE Thomas Kröger / ZRS Architekten, Berlin

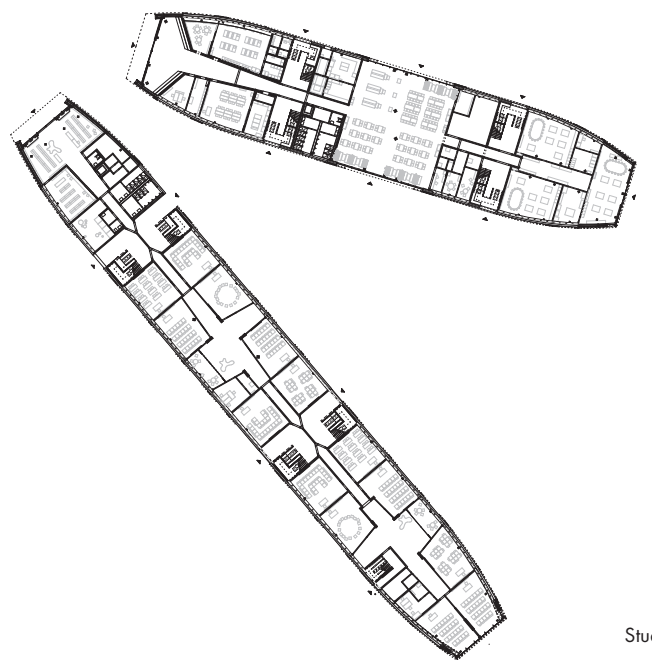
Landskabsarkitekt: G2 Landschaft, Hamburg

Opført: 2024

Sten: C57 (specialfarve) 528 x 170 x 37mm, 528 x 240 x 37mm,

528 x 200 x 37mm samt diverse specialformater

Fotos: Anders Sune Berg

Stueplan

Tværsnit

Længdesnit

Hovedparten af Deutschlandhaus består af kontorarealer placeret i den del af bygningen, der har aftrappede etager og runde hjørner. Dertil kommer 30 lejligheder placeret i afsnittet uden aftrapning, som ses til venstre i billedet.

»Vi ville fejre den håndlavede kvalitet. Vi har brugt 20 mm dybe fuger, og det får stenens ufuldkommenheder til at spille, især på grund af de afrundede hjørner og den måde, solen bevæger sig rundt på. Solen og skyggerne spiller med materialet.«
 Christian Bergmann, arkitekt

Arvtageren er det nye 40.000 m² store Deutschlandhaus, tegnet af Hadi Teherani Architects. Her genfinder man arkitektoniske træk fra den gamle bygning: murværket, de afrundede hjørner og horisontale linjer, men uden at resultatet bliver til en pastiche. Deutschlandhaus er først og fremmest af sin egen tid. Christian Bergmann, partner og Head of Architecture hos Hadi Teherani Architects, fortæller: »Vi ville naturligvis arbejde med rødt murværk, men genopfinde det, så vi tog Kolumba-stenen fra Petersen og placerede den vertikalt. Når man bruger disse meget smalle og lange formater vertikalt, kan man komme omkring hjørnerne på en meget fin måde.«

For at betone facadens reliefvirkning er vinduerne trukket dybt ind, og murstenen kan derved svøbe sig omkring såvel fronter som sider af piller og bjælkeværk. Øvrige arkitektoniske elementer er skåret ned til et minimum, hvorved mursten og glas får lov at træde frem som bygningens alt væsentligste materialer.
 Facaden er opbygget af præfabrikerede betonelementer med indstøbte mursten og uden brug af mørtel. »Da facaden ikke skulle mures på stedet, kunne vi selv tegne stenenes placering,« forklarer Christian Bergmann. »Murværket fremstår som en fri orden, men rummer gentagelser, man ikke lige får

Arkitekt Hadi Teherani (t.h.) på besøg hos teglværket i 2019. Ved hjælp af forskellige, murede prøvetavler udvalgte han sammen med Christian A. Petersen (t.v.) den helt rette sten til facaderne.

Mursten og glas er de dominerende materialer i Deutschlandhaus. Bygningens formsprog og takter er gjort så enkle som muligt for at fremhæve hvert materiales særlige karakter og deres kontrastfulde samspil.

øje på, men som passer ind i bygningens øvrige ordener.« Som et modspil til bygningens stramme linjer og blanke glasflader er Kolumbas stærke, stoflige virkninger afgørende. »Vi ville fejre den håndlavede kvalitet. Vi har brugt 20 mm dybe fuger, og det får stenens ufuldkommenheder til at spille, især på grund af de afrundede hjørner og den måde, solen bevæger sig rundt på. Solen og skyggerne spiller med materialet.« Stenens rødbrune farve harmonerer med de omkringliggende, ældre bygninger i røde mursten. »Først overvejede vi at blande tre-fire forskellige farver mursten, men endte med at bruge en enkelt, fordi farveforskellene allerede er til stede på grund af produktionsprocessen,« fortæller Christian Bergmann. »Stenen varierer meget afhængig af årstiden og tid på dagen, og den ser endda lidt forskellig ud på forskellige sider af huset. Vi er meget glad for den.«

Kolumba-stenene fortsætter ind i indgangshallen, hvor de beklæder såvel vægge som loft. Mellem to vandbassiner fører en rulletrappe op i et lysende hvidt og offentligt tilgængeligt atrium. Rummet kranses af forskudte svalegange på hver etage. Nederst er rummet ellipseformet, men afsluttes 35 meter oppe af en cirkulær åbning dækket af translucente ETFE-puder indfældet i et gitterværk af stål. Midt i atriet står to grupper af slanke, mexicanske viftepalmer og kaster fine skygger, mens de strækker sig mod solen. »Fra den urbane sfære og ind i atriet bevæger man sig fra én verden til en anden,« siger Christian Bergmann. »Vi har givet byen et rum, som den ikke havde før, et rum med en ganske særlig atmosfære.«

Deutschlandhaus, Hamborg, Tyskland

Bygherre: ABG Real Estate Group
Arkitekt: Hadi Teherani Architects
Totalentreprenør: ZECH Bau SE, NL Hamburg
Opført: 2024
Sten: Kolumba i specialfarve F145 samt diverse specialformater
Fotos: Anders Sune Berg

Gammelt og nyt forbindes, idet buet murværk i røde sten også optræder i bygningen overfor Deutschlandhaus, der ses til venstre i billedet. Den kulturarvsbeskyttede bygning er opført til Hamborgs skattevæsen i 1918-26 og blev tegnet af stadsarkitekten Fritz Schumacher.

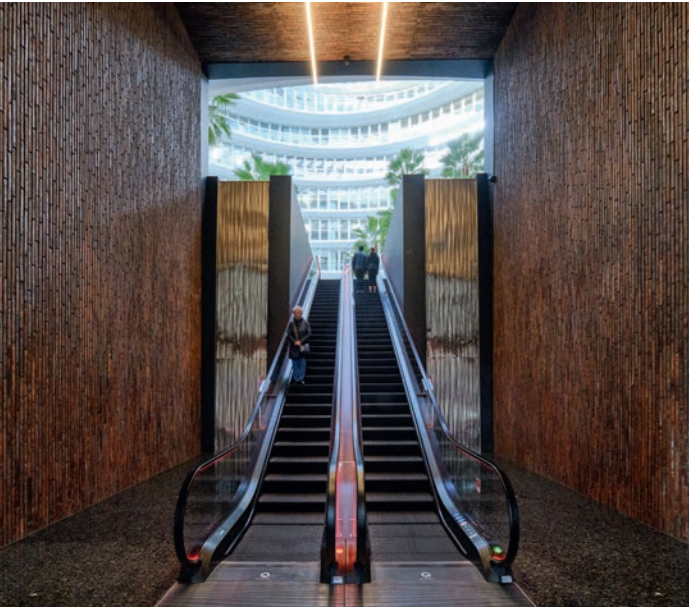

Arkitekterne udviklede Kolumba i specialfarven F145 til byggeriet.

Det lysfyldte atrium danner sin helt egen kontemplative verden i kontrast til den hektiske storby udenfor. Mexicanske viftepalmer placeret i store øer fremstår som levende, grønne skulpturer med forskudte kurvede svalegange som indramning.

I indgangshallen rinder vand ned ad de to relieffer omkring rulletrappen og flyder ud i lave bassiner. Vandets bevægelser skaber et spil af lys, som spredes ud over vægge og loft, beklædt med de samme Kolumba-sten som facaden.

Christian Bergmann, partner og Head of Architecture hos Hadi Teherani Architects

Mursten har været et vigtigt byggemateriale i Australien siden den europæiske bosættelse i 1788. I dag sikrer Robertson's Building Products i et tæt samarbejde med arkitekter og bygherrer et fornemt udbud af kvalitetssten, hvoraf en del hentes hos Petersen Tegl.

På de følgende sider præsenteres en række australske byggerier opført helt eller delvist med Petersen sten.

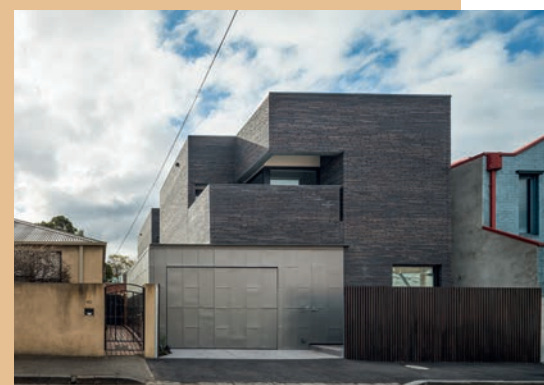
»I tror måske, jeg er skør, men jeg mener, jeg kan sælge jeres mursten på den anden side af jorden,« skrev Peter Robertson i 2012 til Christian A. Petersen. Det lød ikke spor skørt i Petersens ører, og kort tid efter var samarbejdet en realitet. Snart stod den første australske bygning opført i Petersen-mursten færdig.

Peter Robertson, hvis familie har været teglværksfolk i flere generationer, har med Robertson's Building Products specialiseret sig i byggematerialer, hovedsageligt mursten, der enten teknisk eller æstetisk skiller sig ud. Virksomheden afsætter især mursten i byer som Sydney, Melbourne, Adelaide, Perth og Hobart, der alle har en stærk murstenstradition, og hvor opfattelsen af mursten er i forandring:

»Vi oplever i stigende grad, at mursten omfavnes af arkitekt- og designverdenen. Mursten er ikke længere kun forbeholdt flade, rektangulære strukturer, men anvendes nu og i stigende omfang til mere skulpturelle og eksperimenterende byggerier,« fortæller Robertson.

Af Ida Præstegaard, cand.arch.

Peter Robertson i samtale med Robert Simeoni, arkitekten bag det første hus opført i Petersen-mursten i Australien, en privatbolig i K55, i bydelen South Yarra i Melbourne.

DANSKE MURSTEN DOWN UNDER

ELWOOD HOUSE, MELBOURNE

MED SINE VELINDRETTEDE LEJLIGHEDER OG FACADER I TEGL OG DEKORATIVT, PRÆGET BETON HAR ELWOOD HOUSE SIDEN OPFØRELSEN VÆRET ET EFTERTRAGTET STED AT BO.

Førstehåndsindtrykket er grønt og frodigt i kraft af træerne foran bygningen og de tæt beplantede altankasser. Elwood House på hjørnet af Pine Avenue og Ormand Road i Melbourne rummer 30 boliger på to-tre værelser, der henvender sig til unge såvel som ældre.

Den in situ-støbte betonbygning er inddelt i store sektioner med gennemgående, tilbagetrukne altaner. Betonen, der konsekvent er dekorativt præget som en-på-to bræddebeklædning, er eksponeret i blandt andet stueetagen og øverst oppe i tagremmen. Den bærende konstruktion og de store altaners værn er beklædt med en kombination af D55 i Flensborg-format og K55. Begge sten har mørke nuancer i grafitgrå, koksgrå og brun, der står smukt til den gyldne beton.

»Materialevalg og en omhyggelig detaljering var afgørende, og vi ønskede at overgå de kommende beboeres forventninger,« fortæller bygherre og direktør Michael Piccolo.

»Petersen-mursten er anvendt i andre bygninger i Elwood og var også oplagte her. Stenenes farverigdom, rustikke finish og deres smalle format tilfører facaderne noget særligt.«

De to mørke sten præger også bygningens foyer, hvor man mødes af et treetages atrium med en lille spejldam og rislende vand. Atriet er udført med vægge af perforeret mur, der sørger for, at beboerne har en smuk og stemningsfuld sortie såvel som entre.

Elwood House, lejlighedskompleks med 30 boliger, Melbourne

Bygherre: Piccolo Development
Arkitekt: Woods Bagot
Færdiggjort: 2017
Sten: K55, D55 FF
Fotos: Trevor Mein

Med sin markante betonstruktur og sit disciplinerede, rolige udtryk giver Elwood House mindelser om det bedste ved 60'ernes boligbyggeri. De tilbageliggende, store altaner med frodige plantekasser skaber optimale muligheder for udeliv.

Man ledes ind i bygningen gennem et atrium med vægge af perforeret murværk. Lydbilledet skabes af rislende vand, der rammer ned i den store spejldam.

Facadernes murværk består af en blanding af D55 i Flensborg-format og K55. Begge sten er karakteriseret ved koksgrå og mørkebrune nuancer med svage toner af lilla.

Bygherren beskriver selv oplevelsen ved at gå ind i atriet som at være i en gigantisk skorsten.

Glaspartier fra gulv til loft i det 6,5 meter høje rum tillader en optimal udsigt til Sydney Harbour Bridge og Sydney Opera House.

LAVENDER BAY HOUSE, SYDNEY

PÅ SKRÆNTEN NED TIL LAVENDER BAY I SYDNEY BAY HAR TOBIAS PARTNERS TEGNET EN FAMILIEBOLIG, DER UDNYTTER BELIGGENHEDEN TIL FULDE.

Bygningshøjden på det ca. 1000 m² store hus er minimeret af hensyn til naboernes udsyn.

Bygherrens brief var en bolig til familien på fem inkl. et privatkontor og naturligvis en udformning, der til fulde ville udnytte den fænomenale beliggenhed i Lavender Bay med udsigt til Sydney Harbour Bridge, Opera House og Luna Park.

Opgaven var yderst kompleks. Den stejle grund falder 16 meter fra Bay View Street til havoverfladen. Og den nødvendige udgravning til et hus på fem etager var overordentligt teknisk udfordrende og økonomisk bekostelig. Der skulle udgraves meget dybt, blandt andet for at bevare udsigten for de omkringliggende ejendomme. Hele projektet kom da også til at strække sig over syv år, men det færdige resultat, en bolig skræddersyet til beliggenhed og beboernes behov, bevidner det fortræffelige samarbejde mellem bygherre, arkitekt og ingeniører.

Fra gaden fremstår Lavender Bay House i ét plan med garage og port i egetræ. Glaspartiet ved hovedindgangen indrammer udsigten til Harbour Bridges nordlige pylon og giver forsmag på udsigten, der venter. Fra hallen kan man gå ind i kontorafdelingen, eller man kan bevæge sig ned ad den monumentale in situ-støbte betontrappe, der udgør bygningens rygrad og forbinder alle fem etager. En række ovenlys og den varierede udsigt fra trappen, blandt andet til beplantede terrasser, gør turen ned gennem huset til en lys og fin oplevelse.

På 4. etage er der indrettet fire rummelige soveværelser med tilhørende badeværelser. På 3. etage er der endnu et soveværelse og desuden et opholdsrum, der står i åben forbindelse til den 6,5 meter dobbelthøje etage nedenunder med det store køkken og spiseafdelingen. Glaspartiet fra gulv til loft giver en uhindret udsigt over Sydney Harbour. Husets nederste niveau byder på en loungeafdeling med adgang til haven og pool.

Bygherren ønskede, at enkelte facadeudsnit skulle mures, og valgte K91, hvis hvid- og grålige nuancer farvemæssigt passer smukt til den eksponerede beton og med sin håndlavede struktur skaber kontrast til betonens glatte flader. Gulve og trappe er i lys eg, vådområder og terrasser i brasiliansk granit. Med sin organisering, spaciøsitet og styrede lysindfald er Lavender Bay House et moderne og velfungerende hjem, der imødekommer beboernes behov for privatliv lige så godt som store gæstebud.

Lavender Bay House, privat bolig, Sydney

Bygherre: Privat

Arkitekt: Tobias Partners

Entreprenør: Pacific Plus Constructions

Murer: J&O Bricklaying

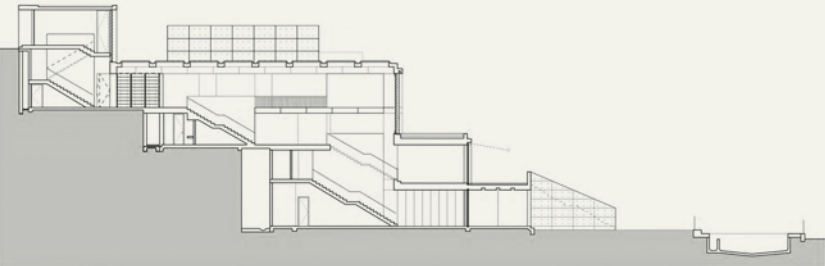
Færdiggjort: 2020

Sten: K91

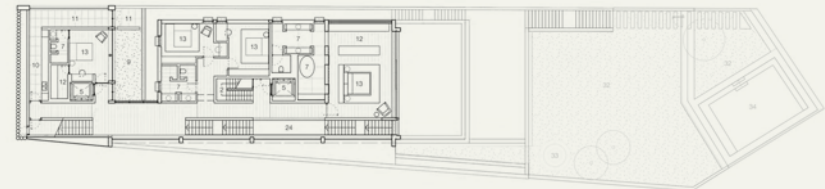
Fotos: Justin Alexander

Den håndlavede Kolumba blev valgt for at skabe en teksturel kontrast til betonen i huset. Murværket i vildt forbandt danner tillige en smuk baggrund for beplantningen i gårdhaverne.

Længdesnit

Plan, 4. etage

Også inde fra huset er der kik til de murede flader i K91, der fremstår i forskellige kølige, hvid- og grålige nuancer.

Den halvcirkelformede bue båret af konsoller i stueetagen er blandt husets oprindelige detaljer.

Rækkehuset i Fitzroy North er et af mange smukt bevarede victorianske rækkehuse med fine detaljer.

FITZROY NORTH RESIDENCE

MED SINE LYSEGULE NUANCER OG UREGELMÆSSIGE STRUKTUR VISTE D72 SIG SOM DEN HELT RIGTIGE STEN TIL NY TILBYGNING TIL VICTORIANSK RÆKKEHUS.

Med sin træveranda udsmykket med ornamenteret smedejern og facadens mønstre i lysegule, røde og sorte mursten er rækkehuset i Fitzroy North, opført sidst i 1800-tallet, både arkitektonisk og historisk spændende. Kombineret med beliggenheden i et attraktivt kvarter, var, Alessia og Ben, da heller ikke i tvivl om, at huset skulle være deres fremtidige hjem, da de i 2020 så det for første gang.

Før familien med to små børn kunne flytte ind, forestod en omfattende ombygning, hvor den største udfordring var at tilføje endnu en etage over husets eksisterende del uden at forstyrre den originale og fredede facade, der efter nænsom restaurering i dag fremstår helt i sin smukke oprindelighed.

Hvor den eksisterende planløsning med to værelser mod gaden blev bevaret, blev den østlige del fjernet og genopført med badeværelse, bryggers samt køkken og stue i ét med en stor glasskydedør ud mod den muromkransede terrasse. Den nye førstesal rummer forældresoveværelse med badeværelse og et lille kontor, der vender ud til en vestvendt terrasse med udsigt over de omkringliggende huse, byen og trækroner. Fra husets helt ugenerte østvendte terrasse på førstesal er udsigten indrammet af en kassette med murstensvægge og murbeklædt overligger.

»Indretningen skulle være enkel, og alle materialer skulle være naturlige, og det var vigtigt at skabe materiale- og farvemæssig harmoni mellem ude og inde,« fortæller indretningsarkitekt Alessia Ferrarini, grundlægger af Alessia Ferrarini Design Studio.

»Jeg har et passioneret forhold til mursten, som skyldes min opvækst og uddannelse i Italien, hvor mursten har en fundamental betydning i arkitekturen. Og da Fitzroy-kvarteret, der i øvrigt er planlagt som Melbournes første forstad i 1839, er karakteriseret ved murstenshuse, var der ikke tvivl om facadebeklædningen.«

I kraft af sin erfaring som projektudvikler har Ben anvendt sten til en række bygninger fra Robertson's Building Products i Melbourne. Under sin research var det da også her, han fandt stenen til parrets nye hjem. »Så snart jeg så D72, vidste jeg, det skulle være den. Stenen har en varm, naturlig farve og besidder en rå og rustik tekstur, som klæder tilbygningen. Med sit håndlavede udtryk er D72 desuden det rigtige match til de originale sten i den mere end 130 år gamle facade.«

Når man bevæger sig rundt i huset oplever man ikke forskel på den gamle og den nye del, rumfordelingen er gennemført harmonisk i det alt 185 m² store hjem. Farvepaletten indendøre matcher den lyse facadesten med venetiansk-pudsede, offwhite vægge, lyse fyrretræsgulve og lys marmor og travertin. Og om dagen sørger de store vinduespartier og mange ovenlys for rigeligt dagslys i de højloftede rum.

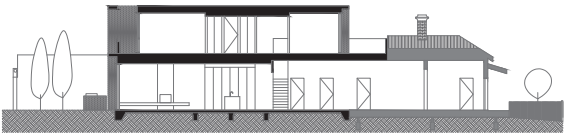

I et indbydende arkitektonisk greb er både stueetage og første sal mod øst indrammet i murede kuber, hvor den ene side er affaset. Der er anvendt et halvtstensforbandt i det lysegule murværk.

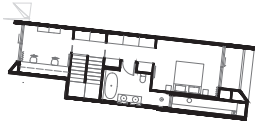
Fitzroy North Residence, privat bolig, Melbourne

Bygherre: Privat
Arkitekt: Cera Stribley
Interiør: Alessia Ferrarini Design Studio
Entreprenør: Ferne Built
Sten: D72 DNF
Færdiggjort: 2024
Fotos: Tom Ross

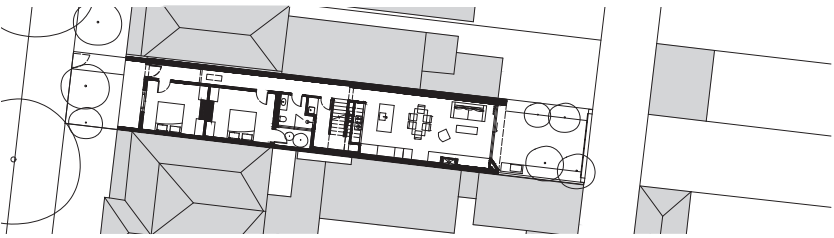
Med sine varme, gyldne nuancer passer D72 smukt til rækkehusets 130 år gamle murværk udført i et mønster af gule, røde og sorte mursten.

Længdesnit

Plan, førstesal

Stueplan

Arkitekterne udnyttede husets placering på en stejl skrænt til at anlægge husets nederste etage delvist under terræn. Murstensfacaden følger terrænforskellen i en blød, nedadgående bevægelse rundt om husets sydøstlige hjørne.

Methodist Ladies' College, grundlagt i 1882, råder over en 65.000 m² stor campus, hvor Nicholas Learning Centre er blandt de senest tilkomne bygninger.

NICHOLAS LEARNING CENTRE, KEW

IDÉEN MED AT FORSYNE SKOLEBYGNINGENS FACADE MED ET BØLGENDE MURVÆRK ER AT SKABE EN ANALOGI TIL ELEVERNES INNOVATIVE TILGANG TIL STUDIERNE.

Nicholas Learning Centre, der er en del af Methodist Ladies' College, og den naboliggende store, parklignende have, er begge resultater af en masterplan fra 2015. Nemlig ønsket om at samle og integrere flere klassetrin under ét tag og at skabe et udendørs, socialt centrum – et hjerte i campus.

Den store have, kaldet Principal Terrace, blev med sin centrale placering på campus, sit skrånende terræn med store træer, beplantning og siddemuligheder hurtigt et populært mødested. Vestfacaden i Nicholas Learning Centre, der vender ud mod Principal's Terrace, er helt i glas for at give eleverne optimal glæde af udsigten til landskabet.

Nicholas Learning Centre er indrettet ud fra visionære læringsprincipper til undervisning af piger på 7. og 8. klassetrin, der tidligere var fysisk adskilte på campus. Den overordnede idé var at skabe en meget tilpasningsdygtig bygning:

»Bygningen er designet til at give maksimal fleksibilitet gennem sin levetid. Det betyder, den kan omkonfigureres i forhold til ændringer i skolens pædagogik og undervisningsmetoder,« forklarer arkitekt og partner John McIlldowie.

Samtidig indbyder huset til socialt fællesskab og aktiviteter uden for undervisningstimerne. En stor tagterrasse anvendes til undervisning og er også et af husets populære mødesteder.

De omkringliggende bygninger er alle på to-tre etager, og det var vigtigt, at Nicholas Learning Centre, på trods af sine 4500 m², fremstår i samme skala. Det lykkedes ved at lade husets nord- og sydlige del være under terræn og ved at trække den øverste etage mod Principal's Terrace tilbage fra facaden.

Lige siden grundlæggelsen med det nygotiske Tiddeman House i 1882 er Methodist Ladies' College blevet udvidet

gennem årene med bygninger i mange forskellige stilarter. Fællesnævneren for bygningerne, inklusive naboerne til Nicholas Learning Centre, er de overvejende murede facader, hver i deres farve sten, spændende fra cremefarvet til mørkegrå – og her fandt arkitekterne deres inspiration.

De mange, murede bygninger er repræsenteret og fortolket i Nicholas Learning Centre. Arkitekterne blandede fire mursten, to i lyse- og mørkegrå nuancer og to i lysegule og hvidlige nuancer. De mørkeste sten danner basis og graduerer herefter jævnt op, så facaden fremstår hel lys øverst.

»Petersens vandstrøgne mursten er ideelle til farvegraduering. I kraft af fremstillingsprocessen besidder hver eneste mursten et væld af nuancer, som dermed også findes i stenene over, under og ved siden af – hvorved gradueringen bliver harmonisk,« forklarer McIlldowie.

Ved at anvende fire forskellige farver vandstrøgne mursten i den nye skole har arkitekterne skabt et familieskab til de omkringliggende bygninger, der næsten alle er murede.

De dobbeltkrumme facader var en teknisk udfordring, som lykkedes i kraft af en bagvedliggende stålkonstruktion. Det bølgende murværk graduerer i farver vekslede fra hvidlig og sort gul til lysegrå og mørkegrå.

Bygningens facade mod vest er udført med store glaspartier med skydedøre ud til Principal's Terrace for at skabe et samspil mellem ude og inde.

Undervisningsrummene er alle forskelligt indrettet for at give eleverne mulighed for at variere, hvor og hvordan de vil arbejde.

»Petersens vandstrøgne mursten er ideelle til farvegraduering. I kraft af fremstillingsprocessen besidder hver eneste mursten et væld af nuancer, som dermed også findes i stenene over, under og ved siden af – hvorved gradueringen bliver harmonisk.«
Arkitekt John McIlldowie

»Facaden mod sportsbanerne er udført med både horisontale og vertikale kurver, som understreges af de graduerede stenfarver. Hermed blødgøres bygningens kant, og der skabes et slags slør omkring læringsmiljøet indenfor. Tanken er, at det bølgende murværk understøtter en innovativ tilgang til materialehåndværk og læring. Det kurvede murværk er både en fejring af elevernes præstationer og en beskyttende ramme omkring dem.

Petersens mursten var ideelle til opgaven, da de både besidder en blødhed i tone og tekstur og en tyngde, når de opfattes som en helhed.«

**Nicholas Learning Centre,
Methodist Ladies' College,
Kew, Melbourne**

Bygherre: Methodist Ladies' College

Arkitekt: McIlldowie Partners

Entreprenør: McCorkell Constructions

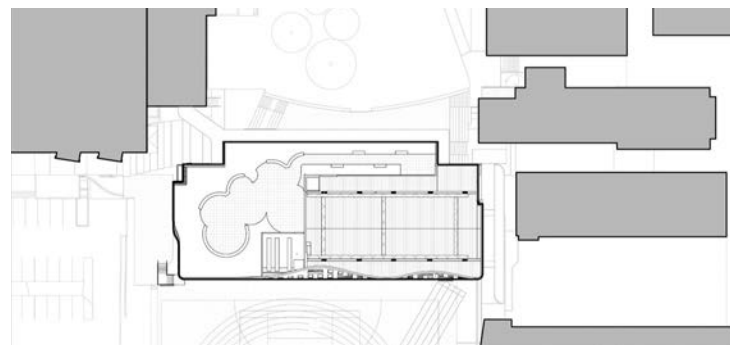
Ingeniør: Arup og BG&E Facades

Landskabsarkitekt: Taylor Cullity Lethlean

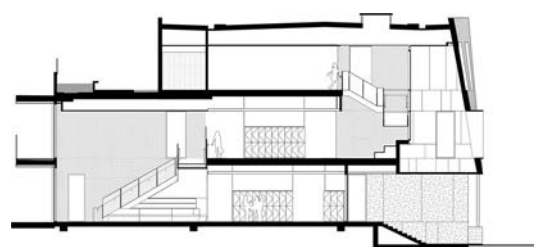
Opført: 2019

Sten: D51, D71, D72, D98 DNF

Fotos: Trevor Mein, Peter Bennetts

Situationsplan

Tværsnit

TWO FAMILY RESIDENCE, SOUTH YARRA

DEN NEDTONEDE ARKITEKTUR OG STILFÆRDIGE STEN ER ET VELVALGT MATCH I DOBBELTHUS I EN MELBOURNE BYDEL.

I South Yarra-bydelen i det centrale Melbourne blev der for få år siden opført et dobbelthus på den stille Ralston Street ikke langt fra Fawkner Park. Robson Rak tegnede skitseprojektet, som blev bygget af Bloom Projects.

Med ambitionen om at glide stilfærdigt ind i gadebilledet, er det toetages dobbelthus med fladt tag udformet med nærmest stiliseret enkelthed. Husets facade spejles 100% om sin lodrette midterakse med garager og hoveddøre i stueetagen og et stort og et mindre vindue på førstesal.

Den enkle arkitektur lader materialiteten træde frem, i dette tilfælde den håndlavede K91, der ikke optræder i store partier, men som beklædning af søjler og etagedæk samt dør- og vinduesfalse.

K91 er karakteriseret ved et sart, men varieret farvespil i kølige, hvidlige og mørkere grå nuancer. Den overordnede, lysende tone skabes i kraft af lys slam, der tilsættes den våde lerklump i træformen. Stenens og arkitekturens elegance og diskretion komplementerer hinanden.

Doppelthus, South Yarra, Melbourne

Bygherre: Privat

Arkitekt, skitseprojekt: Robson Rak

Entreprenør: Bloom Projects

Færdiggjort: 2022

Sten: K91

Fotos: Timothy Kaye

Bygherren vurderede, at den håndlavede Kolumba lagt i et vildt forbandt med plan fuge var den rigtige facadeløsning til den gennemført enkle arkitektur.

De grå nuancer i dobbelthusets facader genfindes i både tag og facader på de naboliggende huse.

Til facaden skabte Mika Utzon Popov et værk bestående af seks store paneler i cortenstål, hvis perforerede mønster trækker luft og lys ind til de parkerede biler. Værket sender hilsner til Wollongongs historie med stålproduktion, og sammen med mønstermurværket skaber det en god oplevelse for de forbipasserende.

Arkitekterne blandede K44, K47 og K49 og kombinerede stenene med en næsten sort fuge. Murværkets rød-brunlige og gyldne farvespil skaber et levende og varmt udtryk.

Komplekset på otte etager er formet som et C, der krummer sig om en lille park med beplantning, der inviterer til ophold.

Wollongong Senior Apartments, 75 boliger, New South Wales

Bygherre: IRT (Illawarra Retirement Trust)
Arkitekt: Marchese Partners
Kunstnerisk udsmykning: Mika Utzon Popov
Entreprenør: Infinity Constructions Group
Ingeniør: Northrop
Murer: Top Knot Bricklaying
Færdiggjort: 2018
Sten: K44, K47, K49
Fotos: Ben Guthrie

De tilbagetrukne altaner er markeret med hvidmalede betondæk og søjler som kontrast til det mørke murværk.

»Vi kan ikke tydeligt nok understrege vigtigheden af, at de materialer, ældre skal omgive sig med, opleves velkendte. Og her træder murstenen frem som et meget genkendeligt materiale, der skaber en følelse af at høre til.«
Axel Klein, arkitekt

WOLLONGONG SENIOR APART- MENTS, NEW SOUTH WALES

VED AT KOMBINERE MURVÆRK OG KUNST, DER I FARVER OG MATERIALITET KOMPLEMENTERER HINANDEN, ER FACADER I BOLIGKOMPLEKS BIBRAGT ET SÆRLIGT UDTRYK.

Hvor boligbyggeri for ældre i Australien tidligere ofte havde hospitalspræg og fokus på effektivitet, er der i dag langt mere opmærksomhed på, at beboerne ikke skal behandles som patienter, men som kunder, der har krav på boliger, der giver livskvalitet og mulighed for individuel pleje. IRT (Illawarra Retirement Trust) er en stor, medlemsejet virksomhed specialiseret i at opføre og administrere seniorboliger samt yde andre former for service til ældre borgere hovedsageligt i New South Wales.

Wollongong Senior Apartments, opført af IRT, cirka 80 km syd for Sydney, imødekommer alle tænkelige krav, der kan stilles til et hjem i livets sene fase, og ville i øvrigt også være attraktive for mange yngre borgere. Komplekset på otte etager er formet som et C, der krummer sig om en lille park, og rummer 75 to- og treværelses lejligheder.

Projektets arkitekter, Marchese Partners, har mangeårig erfaring med opførelsen af seniorboliger og en stor indsigt i materialers betydning: »Vi kan ikke tydeligt nok understrege vigtigheden af, at de materialer, ældre skal omgive sig med, opleves velkendte. Og her træder murstenen frem som et meget genkendeligt materiale, der skaber en følelse af at høre til. Som psykologerne Wahl og Oswald har formuleret det, så bidrager følelsen af tilhørsforhold til de ydre omgivelser til opbygningen af selvidentitet og er afgørende for oplevelsen af livskvalitet,« siger Associate Director Axel Klein.

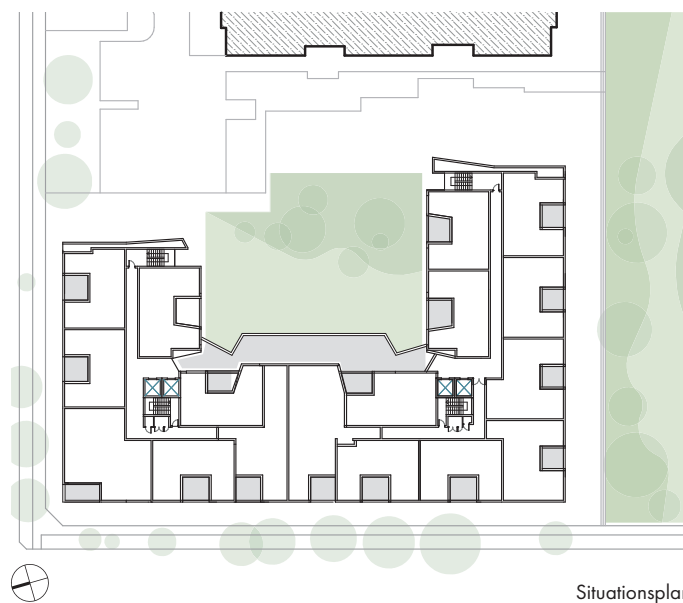
I Wollongong seniorboliger fravalgte IRT nedgravet parkering, som i stedet foregår i bygningens stueplan. Facaden måtte derfor nødvendigvis fremstå ret lukket mod vejen, og der kunne ikke etableres udadvendte aktiviteter. Via valget af facadesten, partier med mønstermurværk og ved at lade Mika Utzon Popov bidrage med kunst er det lykkedes at kompensere for stuefacadernes lukkethed og i stedet give dem en helt særlig æstetisk kvalitet.

»Jeg har været betaget af Kolumba-stenens jordbundne materialitet, dens struktur og dens format, siden jeg besøgte Kolomba Museum i København, og jeg var glad for at kunne anvende stenen her,« siger Klein.

Til facadens stueplan skabte Mika Utzon Popov seks store paneler i cortenstål, der giver rytme og fremstår som skæringspunkter i det teksturerede murværk. Hvert stålpanel er perforeret i et mønster af trekanter, der trækker luft og lys ind til de parkerede biler.

Arkitekterne studerede alle de jordfarvede udgaver af Kolumba, indtil de valgte at blande K44, K47 og K49 kombineret med en næsten sort fuge. Stenenes rød-brunlige og gyldne farvespil skaber en levende og varm facade, som brydes af felterne med mønstermurværk, der frembringer skarpe relieffer i solen.

I stueplan indgår Kolumba med deres struktur og farver et smukt samspil med det orange cortenstål – og er et særdeles vellykket eksempel på integrering af arkitektur og kunst.

Situationsplan

Blådæmpede mursten i fliseforbandt og sortbejset træ udgør facadebeklædningen på dobbelthuset i Elsternwick.

ELSTERNWICK RESIDENCES

ET NYT DOBBELTHUS I FORSTAD TIL MELBOURNE ANVENDER VELKENDTE OG NATURLIGE MATERIALER, MENS UDFORMNINGEN AF BOLIGTYPEN ER NY.

Blandt flere indlysende fordele ved et dobbelthus er en sparet facade og en optimal udnyttelse af grunden. Med Elsternwick Residences har Addarc udfordret den traditionelle opfattelse af boligtypen, der ofte udformes som spejlede eller på andre måder komplementære enheder. Elsternwick Residences på hver 400 m² er i stedet udført med et samlet facadeudtryk som et enfamiliehus. Øvelsen er lykkedes, og man opfatter ikke fra gaden, at der er tale om to boliger.

Dobelthuset, der ligger på en smuk vej med store platantræer i forstaden Elsternwick 10 km fra Melbournes centrum, udgør i plan omtrent et kvadrat, der næsten spænder den rektangulære grund ud i bredden. Som en logisk konsekvens af hovedanslaget er ankomsten til de to boliger forskellig. Hoveddøren i det ene hus vender ud til vejen mod syd, i det andet sker adgangen fra østfacaden via en central gårdhave.

Traditionelle materialer som mursten og træ, men i neddæmpede farver, skaber familieskab med kvarterets 1800-talshuse. Sammen udgør facade, havemur og garage mod gaden en smuk komposition med vekslende partier i blådæmpet murværk i fliseforbandt og sortbejset træbeklædning. Alt i fornem håndværksmæssig detaljering.

North Bondi er et særdeles eftertragtet sted at bo, og husene i bydelen ligger tæt.

BRICK HOUSE, NORTH BONDI

DEN MEGET SMALLE GRUND BETØD, AT FAMILIEBOLIGEN BLEV UDFORMET MED LUKKEDE FACADER MOD NABOERNE, OG AT INTERIØRET I STEDET ER ORIENTERET OPAD. RESULTATET ER EN BOLIG MED ET STORT DAGSLYSINFALD OG SPÆNDENDE RUMFORLØB.

En smal træterrasse løber langs husets nordvestlige side.

Man ledes ind til hoveddøren langs facaden i K11. Indgangspartiet er placeret tilbagetrukket.

Forstaden North Bondi sydøst for Sydney er dramatisk, smuk og dragende. Karakteriseret ved forrevne skær, dybe klipper, høj himmel, det ofte voldsomme Stillehav og den enorme hvide strand.

Den landskabelige skønhed gør naturligvis Bondi til et populært sted at bo, og grundene orienteret mod vandet, også i flere rækker derfra, er smalle, og husene ligger tæt.

På netop sådan en grund fik ABA opgaven at opføre et hjem i to plan med fem soveværelser, et kontor, et åbent køkken og flere opholdsrum. Tætheden til begge nabohuse kaldte på en særlig løsning, og det er lykkedes ABA at udnytte den udfordrende kontekst til at skabe funktionelt velfungerende rumforløb samt spændende og overraskende kik oppe og nede.

Facaderne i stueplan er lukkede mod begge naboer og mod gaden og i stedet orienterer huset sig vertikalt mod himlen. Således bringer et stort ovenlys i det dobbelthøj, centrale rum og glaspartier øverst i facaderne mod naboerne masser af lys ind og ned i huset. En anden kilde til dagslys skabes af en dobbelthøj, smal spalte, der som del af hallen skærer sig ned gennem og hele vejen på tværs af huset. Spaltens ovenlys bringer lys ned i hallen, ind til kontoret og ind i værelserne på førstesal gennem åbninger med trælag.

Det var et bygherrekrav at anvende en lys Kolumba, og K11 beklæder huset både ude og inde. Man ankommer til hoveddøren placeret i bunden af det tilbagetrukne indgangsparti til højre i facaden, og herfra trækkes K11 med ind i interiøret. Indenfor ledes man fra hallen et par trin op til den centrale køkken- og spiseafdeling, som står i åben forbindelse til opholdsarealer i hver sin ende af det rektangulære stueplan.

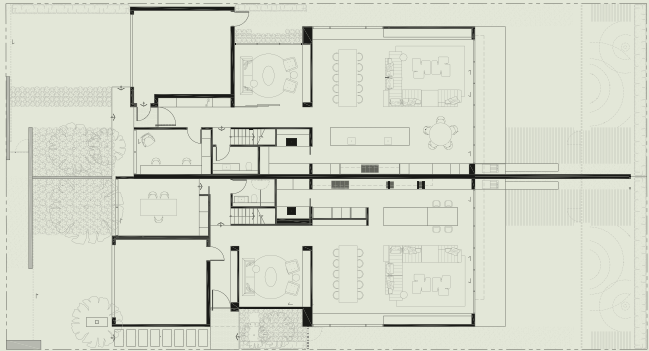
Mursten fremstilles af ler, vand og ild, og også husets øvrige materialer er naturlige. Gulvet i stuen mod haven er i poleret beton. Husets øvrige gulve og alle lofter er i lys eg. Som kontrast til det lyse og lette beklæder sortbejdet ask facadens førstesal og indenfor også den øverste del af de dobbelthøj rum.

K11, der er anvendt i hele interiøret, fremstår homogent lys, næsten hvid med et meget diskret farvespil. Stenen står smukt til de øvrige materialer, lys eg, sortbejdet ask og poleret beton.

Brick House, privat bolig, North Bondi, Sydney
Bygherre: Privat
Arkitekt: Andrew Burges Architects (ABA)
Færdiggjort: 2016
Sten: K11
Fotos: Peter Bennetts

De minimale rammer i det højtplacerede vinduesparti giver oplevelsen af åben forbindelse til det fri.

Stueplan

Den vandstrøgne mursten med et farvespil i forskellige kølige, lyse, grå og svagt grønne nuancer er trukket indenfor i hallen i begge boliger.

»Vi valgte D91, der er en af vores absolutte favoritter i Petersens sortiment, idet hver sten individuelt besidder en særlig tone og dybde, som kun forstærkes i større partier af murværk. Fliseforbandtet tilfører facaden den moderne æstetik, vi ønskede, men var krævende i opmuring pga. stenenes ’regelmæssige uregelmæssighed’, der er teglværkets varemærke,« fortæller Rohan Appel fra ADDARC. »Vores kompetente murere gik særdeles veloplagte til opgaven, og fliseforbandtet kom til at fremstå med den knivskarpe præcision, vi ønskede.«

Elsternwick Residences, dobbelthus, Melbourne

Bygherre: Privat
Arkitekt: ADDARC
Entreprenør: Omnicon Constructions
Sten: D91DNF
Opført: 2023
Fotos: Timothy Kaye

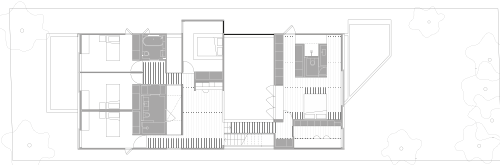
Situationsplan

Husets hjerte er det dobbelthøje rum med køkken og spisebord

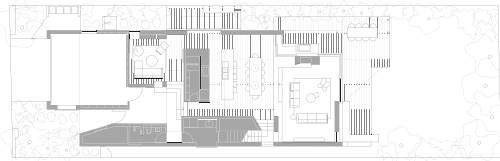

Længdesnit

Tværsnit

Plan, første sal

Stueplan

Den mindre bygning i gårdhavens modsatte ende er indrammet af store vanger beklædt med Kolumba. Facaden og havemure er i Kolumba i vildt forbandt og lameller i eucalyptus.

WOOLLAHRA VILLAGE HOUSE

MED SIN HÅNDLAVEDE STRUKTUR OG AFDÆMPEDE NUANCER
BIDRAGER K91 I SÆRDELESHED TIL DEN SÆRLIGE STEMNING I
GÅRDHAVEN MIDT I SYDNEYS HISTORISKE BYDEL WOOLLAHRA.

Når man passerer huset i Moncur Street, nyder man den neogeorgianske, smukt hvidpudsede facade. Og man har ingen fornemmelse af, at der på den anden side af hoveddøren i eucalyptus gemmer sig et univers bestående af en helt moderne, skræddersyet bolig til to og en smuk gårdhave, alt sammen indrammet i håndlavede mursten.

Byggherren er et par, der i livets efterår ønskede en overkommelig og komfortabel bolig kombineret med en separat, lille lejlighed til en evt. kommende plejer.

Af den oprindelige ejendom er udelukkende facaden og en del af skifertaget mod Moncur Street bevaret og restaureret, alt andet er nyopført.

Hovedhuset på 161 m² rummer på førstesal to soveværelser og i stueetagen kombineret køkken-, spise- og opholdsafdeling med et stort glasparti mod gårdhaven. Den mindre bygning i gårdhavens modsatte ende, med facade ud mod Britannia Lane, indeholder garage og på førstesal en bolig med køkken og bad på i alt 75 m².

De to bygninger har vidt forskellige udtryk, men som fællesnævner er de præcise, enkle og skulpturelle. Hovedhuset har tilsyneladende sadeltag, men man ser ikke fra gaden den store udsparring i tagryggen, der giver

plads til et stort ovenlys, der bringer masser af dagslys ned centralt i huset. Facaden mod gårdhaven er i lighed med facaden mod Moncur Street helt symmetrisk, men her i 2024-formsprog: Fire lige store in situ-støbte kassetter svøbt om store glaspartier i eucalyptus rammer.

Den mindre bygnings facade er ligeledes inddelt i fire næsten lige store felter, men her i hvert sit materiale. Facadens nederste del er beklædt med henholdsvis eucalyptus i lameller og den lyse, håndlavede K91-sten, mens den øvre del udgøres af et zinkklædt tagparti og to høje, smalle kvistvinduer.

Den veldimensionerede gårdhave er et yndet opholdssted året rundt, hvor det kinesiske talgræs filterer lyset og giver skygge for solen. Den samme Kolumba, som beklæder dele af gårdhuset er også anvendt til alle mure og bidrager i høj grad til den fine atmosfære: »Vi har brugt K91 i to andre projekter i Sydney og ved, hvad stenen formår i kraft af sin håndlavede struktur, sine smukke proportioner og rige grå- og hvidlige nuancer. Den sten kan bruges til overflod, og det er aldrig for meget,« siger Matthew Krusin, arkitekt og partner i Tobias Partners.

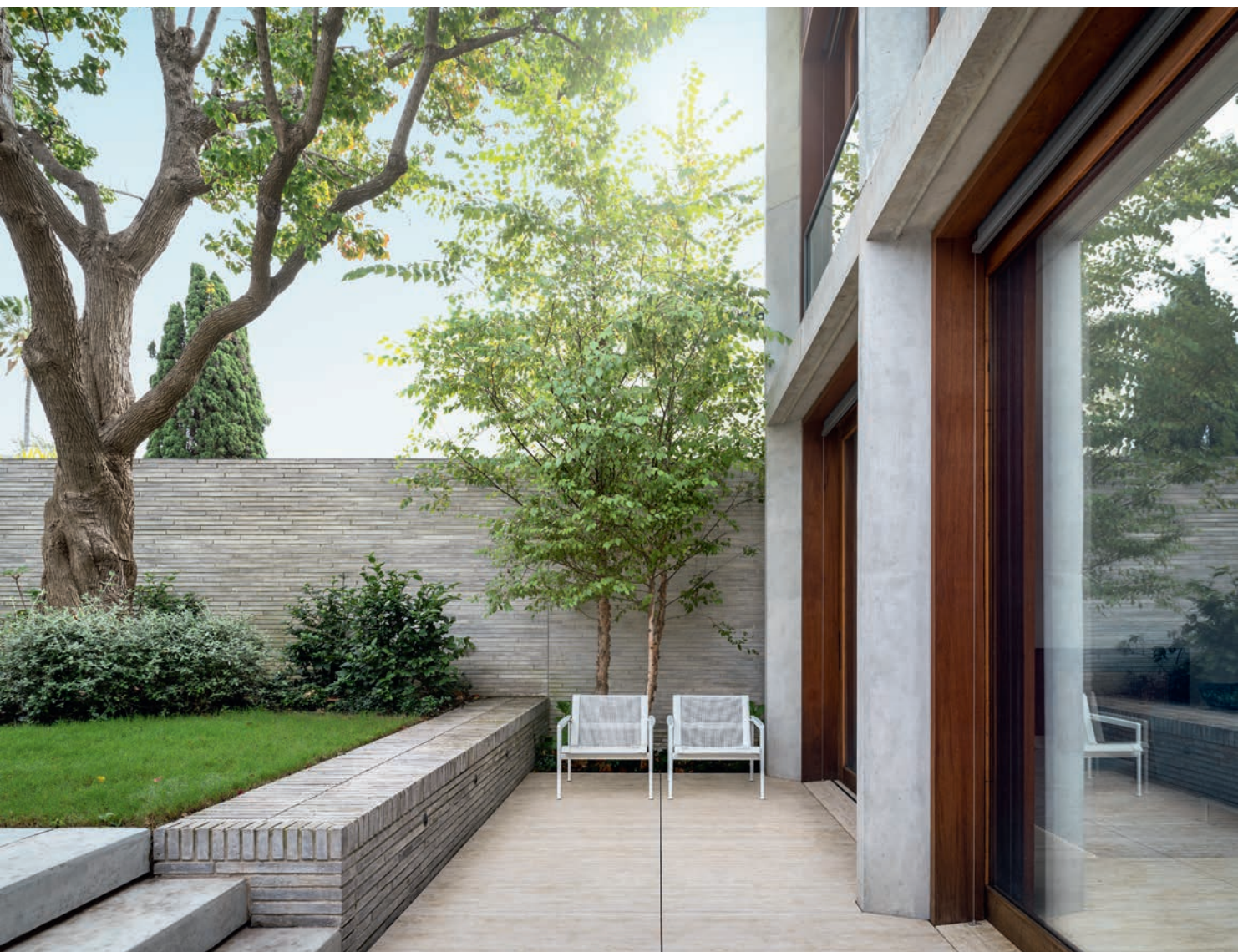
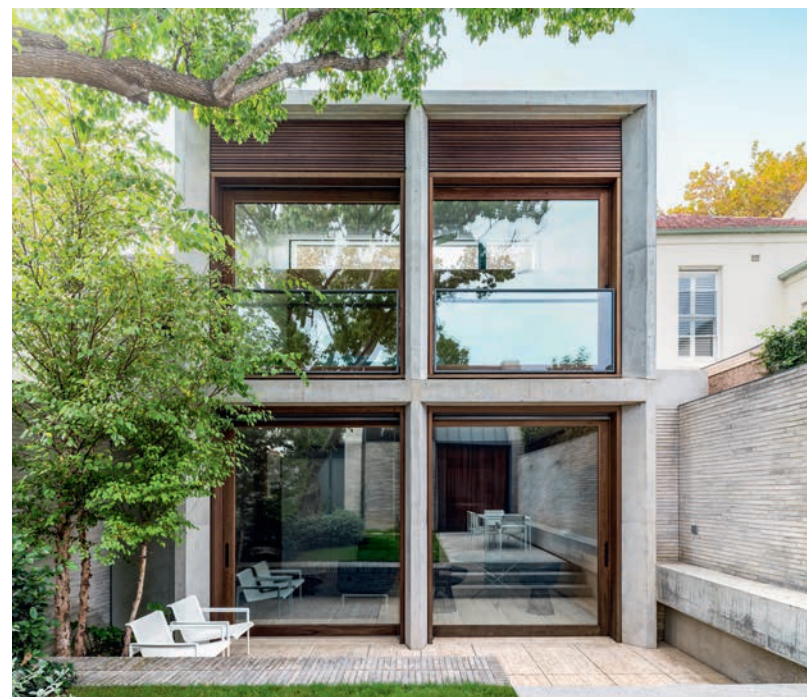
Woollahra Village House, privat bolig, Sydney

Byggherre: Privat
Arkitekt: Tobias Partners
Entreprenør: Cumberland Build
Murer: J&O Bricklaying
Landskabsarkitekt: Myles Baldwin Design
Opført: 2024
Sten: K91
Fotos: Justin Alexander

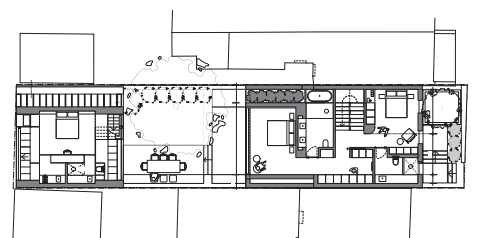

Vangernes murværk er i blokforbandt, hvor hvert andet skifte er en sten i fuld længde, det vil sige 529 mm.

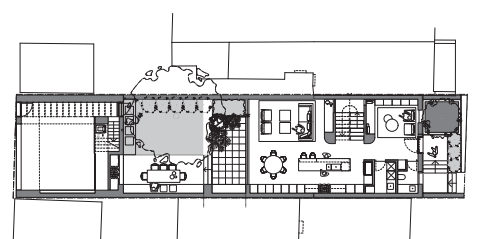
Hovedhuset er udformet med fire lige store glaspartier mod gårdhaven.

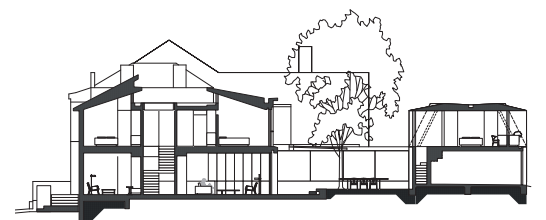
Husets neogeorgianske facade mod Moncur Street er smukt restaureret.

Plan, førstesal

Stueplan

Snit gennem begge huse

I gårdhave filtreres lyset gennem bladene på et kinesisk talgræ. En mindre mur optager grundens højdeforskel og er lige som murene i skel udført i K91.

Der er adgang til ejendommen fra Britannia Lane via en gråmalet ståldør.

De brede strande og den tætte skov har gennem årtier gjort Palanga til den mest yndede feriedestination i Litauen. Foto: Shutterstock

Myndighederne i Palanga værner lige så meget om de gamle træhuse, som de værner om træerne.

En by i skoven

ÆSTETIK OG HOLDBARHED ER IKKE DE ENESTE PARAMETRE, NÅR ARKITEKT DONATAS RAKAUSKAS VÆLGER MATERIALER. RESPEKTEN FOR NATUREN ER LIGE SÅ VIGTIG. MED DEN OVERBEVISNING TEGNER OG OPFØRER HAN SINE HUSE I DEN LITAUSKE BY PALANGA I TÆT SAMARBEJDE MED EIMANTAS LUKAUSKIS FRA EJENDOMSUDVIKLINGSFIRMAET LUMONT.

Af Ida Præstegaard, cand.arch. · Fotos: Anders Sune Berg

Selve ankomsten til Palanga er noget særligt. Det opleves, som om lyden dæmpes, og man træder da også nærmest ind i en tæt fyrretræsskov, hvor de spredte bebyggelser langsomt dukker frem, efterhånden som man bevæger sig ind i byen.

Med sin blot cirka 90 km kystlinje har det altid været tiltrækkende og eksklusivt for litauere at holde ferie ved vandet i deres eget land. Og Palanga, der ligger direkte ud til Østersøen, har i mange årtier været det mest yndede feriemål i Litauen.

Gennem de senere år er antallet af turister i byen steget markant fra omkring 200.000 besøgende i 2012 til mere end 500.000 i 2023, hvoraf litauere udgør mere end 90 %. Populariteten har accelereret byggeaktiviteten. I dag byder Palanga og omegn på mere end 2000 overnatningssteder i form af hoteller og ferieboligkomplekser.

På trods af den voldsomme byggeaktivitet, er det lykkedes Palanga at værne om sin unikke, landskabelige karakter og historiske arkitektur. Det skyldes i høj grad restriktive myndigheder. Men det skyldes også lokale aktører som arkitekt Donatas Rakauskas og Eimantas Lukauskis, der er 2. generation i det familieejede ejendomsudviklingsfirma Lumont. Efter udenbys studieophold er de begge vendt tilbage til Palanga, hvor de sammen har opført en række feriekomplekser, og flere er på tegnebrættet. En eftermiddag i maj 2024 var Petersen Tegl inviteret på en gåtur rundt i fyrreskoven for at se projekterne og høre om tankerne bag.

Første stop er Viešnage, der stod færdigt i 2024 og indeholder 39 ferieboliger, der alle hurtigt blev solgt. Bebyggelsen består af 10 treetages bygninger, hvoraf de ni er placeret i klynger på tre, der individuelt er forbundet af gangbroer helt

Fletmurværk danner afslutning på flere af bygningens mure.

Alle husene er udformet individuelt manglekantede med fremspringende og tilbagetrunkne facadepartier. På den måde kunne næsten alle træer på grunden bevares.

Viešnage er udført i naturlige materialer i afdæmpede farver, udelukkende altanernes hvide værn lyser op.

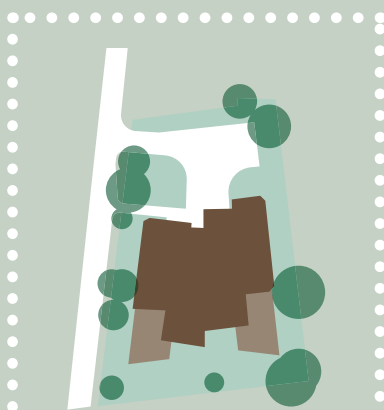
Viešnage,
39 ferielejligheder
Færdiggjort: 2024
Sten: K47

Bygningerne er opført i klynger af tre, der individuelt er forbundet af gangbroer i glas.

Den skulpturelle og originale Villa Lynx stod færdig i 2024 og er beklædt med en kombination af Cover, Kolumba og patineret bronze.

Villa Lynx,
fem ferielejligheder
Færdiggjort: 2024
Sten: C54, K54

Donatas Rakauskas navngav huset Lynx, fordi husets silhuet minder om ørerne på en los.

Der er udsigt til tæt skov fra de fleste af husets store vinduer.

Ferieboligerne Eglė overtog deres navn fra et tidligere hotel på grunden. Ordet stammer fra et litauisk eventyr, "Eglė, Queen of the sea serpents".

Komplekset er opført som rolige længer, der glider gennem træerne. De vertikale bånd af murværk og de hvide betondæk understreger den vandrette bevægelse.

i glas i førstesals højde. Bygningerne er udført med murede facader i et enkelt, modernistisk formsprog, hvor de horisontale linjer opstår i kraft af balkonernes hvide værn og etagedæk partielt markeret med patineret messing. Alle husene er udformet individuelt mangekantede med fremspringende og tilbagetrukne facade-partier. På den måde kunne næsten alle træer på grunden bevares.

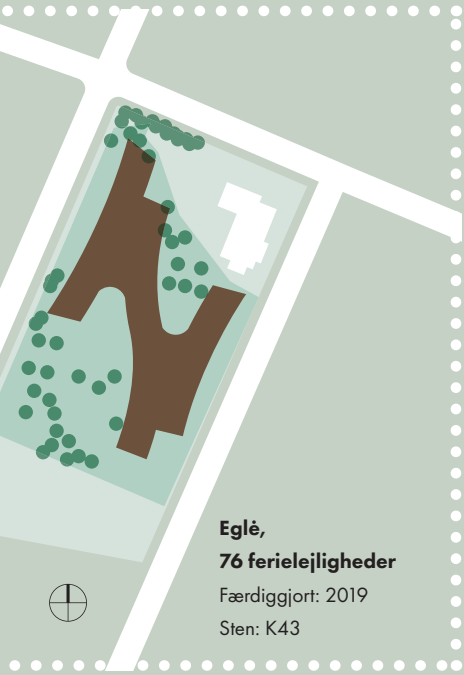
»I Palanga kan et træ kun fældes, hvis det er beskadiget eller udgør en fare for omgivelserne. I andre tilfælde kan bøderne løbe op i flere tusinde euro, men det ser vi som udelukkende positivt,« fortæller Eimantas Lukauskis. »Den omfattende naturbeskyttelse flugter helt med vores tankegang om at udvikle projekterne langsomt. Det er afgørende at have tid til at formgive husene, arbejde med deres indpasning, udforme detaljer samt finde de bedste materialer til stedet.«

»Foruden bevaringspligt af træer fastsætter bygge Lovgivningen betydelige minimumsafstande mellem nybyggeri og træer for at beskytte rødder og trækroner. Andre tiltag er krav om grønne tage og plantevægge, der kan kompensere for ny-bebyggede arealer samt krav til naturlige materialer. Alt sammen til fordel for byen.«

Arkitekt Donatas Rakauskas er uddannet i Vilnius, men har altid boet i Palanga, og ligesom Lukauskis har han dedikeret sit liv til at skabe lokale projekter, oftest udført i et stilfærdigt, tidløst formsprog.

»Min vigtigste inspirationskilde er altid projektets omgivelser, og i Palanga vil det sige naturen og især træerne. Materialevalg træffes ikke alene med udgangspunkt i æstetik og holdbarhed, men er baseret på respekt for naturen. Arkitekturen skal komplimentere naturen, aldrig overskygge den. Derfor skal de anvendte materialer også være langtidsholdbare og naturlige,« understreger Rakauskas.

Gåturen har ført os frem til Eglė Apartments, som i plan udgøres af et Z-liggende kompleks udført som store, bløde halvcirkelslag, der sikrer boligerne optimal udsigt til de grønne omgivelser.

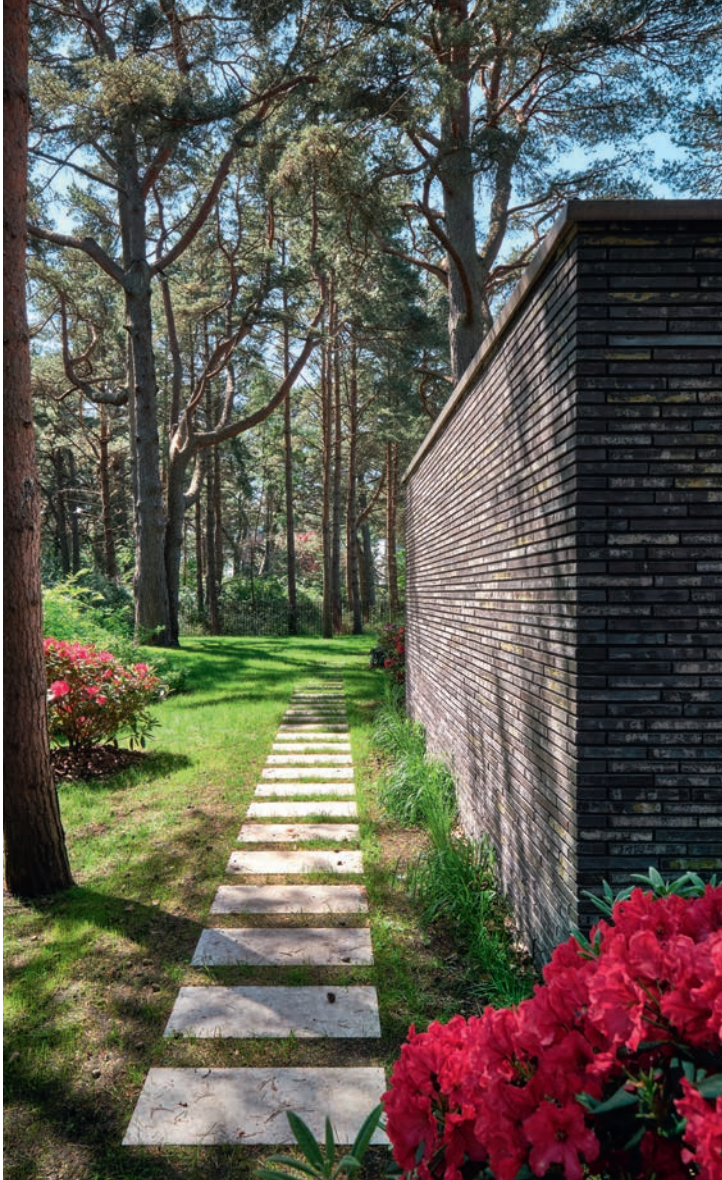

Eimantas Lukauskis fra ejendomsudviklingsfirmaet Lumont og arkitekt Donatas Rakauskas har arbejdet tæt sammen i en årrække.

Bygningerne hviler på store, rundede fundamenter beklædt med Kolumba på højkant.

Hoveddøren til Donatas Rakauskas' eget hus er beskyttet af en afrundet baldakin i kobber og glas. Garageportens overligger er beklædt med et standerskifte i Kolumba.

Det U-formede hus i K57 ligger på en grund, der vender direkte ud til skov.

»Indtil 2015 anvendte jeg fortrinsvist træ og lokale natursten som facadebeklædning. Til ferielejlighederne Eglė besluttede jeg mig for mursten og begyndte min research med at søge 'Verdens bedste mursten' på internettet. Petersen Tegl kom op, og siden da har vi udelukkende anvendt mursten fra det danske teglværk til vores projekter. Kolumba-stenene er karakteriseret ved en stor farverigdom, og nuancerne i blandt andet K43, K57, K54 og C54 genfindes i både træernes stammer og løv.«

Herefter går turen til Villa Lynx, der vender ud til en grøn lysning og indeholder fem ferielejligheder. Villa Lynx er netop færdiggjort og er det første projekt fra duoens hånd, der anvender Cover. Rundturen og samtalen afsluttes ved arkitektens eget hus, der lige som de øvrige huse, vi har besøgt, ligger i skoven og er godt camoufleret i kraft af facadestenenes farvespil i brun, rød og sort.

Valg af materialer er centralt for Donatas Rakauskas, men kriteriet står ikke alene: »For mig handler det lige så meget om fortællingen, om at have fælles værdier og om troværdigheden hos producenten. I dette tilfælde Christian A. Petersen. Efter jeg havde lært arven bag produkterne at kende og mødt folkene bag navnet, var jeg klar over, at stenene måtte være af kvalitet. Dén tillid er afgørende.«

»Min vigtigste inspirationskilde er altid projektets omgivelser, og i Palanga vil det sige naturen og især træerne. Materialevalg træffes ikke alene med udgangspunkt i æstetik og holdbarhed, men er baseret på respekt for naturen. Arkitekturen skal komplimentere naturen, aldrig overskygge den.«
Donatas Rakauskas, arkitekt

Privat villa

Bygherre og arkitekt: Donatas Rakauskas
Færdiggjort: 2024
Sten: K57

Det er et myndighedskrav, at træ skal være en del af nye huses beklædning. Arkitekten kombinerede tagkonstruktionen af træ med håndlavede mursten.

Redaktør, Ida Præstegaard, i samtale med arkitekt Donatas Rakauskas ved hans nyopførte villa.

I lighed med alle andre specialsten, der fremstilles på teglværket, blev forsidestenen skabt med træform, hvorefter Domus blev indgraveret. Steen Hansen og Kim Reinecker var blandt hovedaktørerne fra Petersen Tegl.

Steen Hansen arbejder med indgravering af bogstaverne.

Ler er et levende materiale og kan opføre sig uforudsigeligt i tørring og brænding. For at være sikker på det gode resultat, blev der derfor lavet flere sten.

Redaktør af Domus 2025, Bjarke Ingels, kom på besøg i Petersen Studio for at inspicere sin færdige forsidesten.

A Cover was born

DA PETERSEN TEGL BLEV SPURGT, OM TEGLVÆRKET KUNNE FREMSTILLE EN TEGLSTEN, DER SKULLE OPTRÆDE PÅ DOMUS' FORSIDE, VAR SVARET OMGÅENDE JA. OG NATURLIGVIS SKULLE STENEN FREMSTILLES I HÅNDEN.

Begyndelsen på historien var en henvendelse sidst i december 2024 fra Bjarke Ingels fra BIG, som er gæstere-daktør på Domus i 2025. Hver af årets udgivelser har han dedikeret til ét materiale, og februarudgaven er dedikeret til Earth.

Januarudgaven havde sten som tema, hvorfor forsiden afbildede en smuk, rød natursten. Temaerne i kommende numre bliver Glass, Concrete, Wood, Metal, Fabric + Plastic, Nature, Ressource og Digital.

Da Ingels havde taget beslutningen om Earth som tema, skrev han til teglværket, at han »først og fremmest tænkte på Petersen Tegl, og at han håbede, vi ville være med.« Han ønskede en klassisk, rød tegl og valgte C36-ler til forsidestenen, som skulle være i Domus-magasinet format på 325 x 245 mm.

For at det kunne lykkes, måtte stort set alle vågne timer tages i brug. Og med en samlet produktionstid på blot 10 dage var stenen, hvor logoet blev indgraveret i den våde ler og dernæst tørret og brændt, klar til afsendelse til Andrew Zuckermans fotostudio i New York.

Domus, der blev grundlagt af arkitekt Gio Ponti i 1928, har inviteret gæstere-daktører til hver udgivelse af magasinet fra 2017 til 2028, hvor Domus fejrer sin 100-års fødselsdag. Den enkelte redaktør redigerer magasinet i ét år. Foruden Bjarke Ingels er gæste-redaktørerne Michele De Lucchi, Winy Maas, Jean Nouvel, Tadao Ando, David Chipperfield, Steven Holl & Toshiko Mori og Norman Foster.

Domus' forside februar 2025. Foto: Andrew Zuckerman.

PETERSEN

KONSULENTER-PETERSEN TEGL

DANMARK ØST
ARNE GOTTFREDSEN
T: +45 2967 7030
E: AGO@PETERSEN-TEGL.DK

DANMARK VEST OG FYN
TORBEN SCHMIDT
T: +45 2028 4355
E: TSC@PETERSEN-TEGL.DK

EXPORT MANAGER
STIG H. SØRENSEN
T: +45 4014 1236
E: SHS@PETERSEN-TEGL.DK

NORGE
MUR DIREKTE AS
SIMEN BØE
T: +47 2339 2010
E: POST@MURDIREKTE.NO

SVERIGE
TEGELMASTER AB
CATHARINA HOLMSTRÖM
T: +46 40 542 200
E: INFO@TEGELMASTER.SE

TYSKLAND SLESVIG-HOLSTEN, HAMBORG
JUTTA ENGLER
T: +49 171 756 19 43
E: ENGLER@PETERSEN-TEGL.DK

TYSKLAND ØST, BERLIN, NIEDERSACHSEN, BREMEN
ERIC SCHMIDT-BANDUR
T: +49 174 3800 667
E: ESB@PETERSEN-TEGL.DK

TYSKLAND SYD/NRW SCHWEIZ TYSKTALENDE DEL ØSTRIG
BACKSTEIN-KONTOR GMBH
T: +49 221 888785-0
F: +49 221 888785-10
E: INFO@BACKSTEIN-KONTOR.DE

BENELUX
PETERSEN BENELUX
BELGIEN, LUXEMBOURG
BJÖRN LUCASSEN
T: +31 (0) 652362168
E: BLU@PETERSEN-TEGL.DK

HOLLAND
LINEKE LUCASSEN
T: +31 (0) 622529266
E: LLU@PETERSEN-TEGL.DK

TOM LUCASSEN
T: +31 (0) 646236445
E: TLU@PETERSEN-TEGL.DK

LARS HOGEBOOM
T: +31 (0) 625391583
E: LHO@PETERSEN-TEGL.DK

STORBRIANNIEN
STIG H. SØRENSEN
T: +45 4014 1236
E: SHS@PETERSEN-TEGL.DK

EUROPEAN BUILDING MATERIALS LTD
T: +44 (0) 203 805 0920
E: ENQUIRIES@EBMSUPPLIES.COM

POLEN
CENTRUM KLINKIERU SCHÜTZ
T: +48 58 56 37 201
E: BIURO@CENTRUM-KLINKIERU.PL

ØSTEUROPA (EKSkl. POLEN), ITALIEN
INGRID KATHRIN GROKE
T: +45 2047 9540
E: IKG@PETERSEN-TEGL.DK

UKRAINE
INGRID KATHRIN GROKE
T: +45 2047 9540
E: IKG@PETERSEN-TEGL.DK

VISTARK KLINKER
T: +380 44 221 47 37
E: VISTARK.KLINKER@GMAIL.COM

AUSTRALIEN OG NEW ZEALAND
ROBERTSON'S BUILDING PRODUCTS PTY LTD
T: +61 3 8199-9599
E: PETER@ROBERTSONS.CO

INDIEN OG MELLEMOSTEN
ATLAS DEVELOPMENTS INDIA
T: +31 642 552 517
E: ISHANVIR@ATLASDEVELOPMENTS.NL

SYDAMERIKA
INGRID KATHRIN GROKE
T: +45 2047 9540
E: IKG@PETERSEN-TEGL.DK

TEKNIK OG OVERLIGGERE
STEEN SPANG HANSEN
T: +45 2142 7962
E: SSH@PETERSEN-TEGL.DK

UDGIVER

PETERSEN TEGL A/S
NYBØLNORVEJ 14
DK-6310 BROAGER
T: +45 7444 1236
E: INFO@PETERSEN-TEGL.DK
WWW.PETERSEN-TEGL.DK

REDAKTION
IDA PRÆSTEGAARD, CAND.ARCH.
E: IPR@PETERSEN-TEGL.DK

ANNETTE PETERSEN, CAND.ARCH.
E: AP@PETERSEN-TEGL.DK

LAYOUT
ZANGENBERG DESIGN

TRYK
STRANDBYGAARD

REPRO
EHRHORN HUMMERSTON

OPLAG
120.575

